

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/30/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119202439
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8119202439.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Kováč, s.r.o. so sídlom Kubániho 16, 811 01 Bratislava, proti žalovanej V.D. D., K.. XX.X.XXXX, O. Š. XXX/XX, XXX XX J., R. W., o zaplatenie 945,41 eura s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu zamieťa.

II. Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na súde dňa 04.02.2019 uplatnil proti žalovanej nárok na zaplatenie sumy 945,41 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že uzatvoril dňa 05.03.2015 so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500106078 (ďalej aj ako "zmluva"), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 1.500,- eur. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splatiť spolu s úrokom v 36 mesačných splátkach vo výške 53,08 eura, v termínoch splatnosti podľa splátkového kalendára, ktorý bol dohodnutý v zmluve. Žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním splátok. Vzhľadom na omeškanie žalovanej s úhradou splátky č. 9 o viac ako tri mesiace, a to napriek predchádzajúcemu upozorneniu na uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka, došlo k uplatneniu tzv. straty výhody splátok. Oznámenie o uplatnení práva podľa § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka bolo žalovanej doručené dňa 15.03.2016. Celková suma dlhu žalovanej voči žalobcovi predstavuje súčet neuhradených splátok, ktoré boli zosplatené na základe vyššie uvedených skutočností a predstavuje sumu 945,41 eura (žalovaná do dnešného dňa zaplatila len sumu 965,47 eura). Nakoľko sa žalovaná dostala do omeškania so splácaním jednotlivých splátok, a následne aj celej zosplatennej sumy, žalobcovi vznikol ďalej nárok na zmluvné pokuty podľa článku 8 ods. 8.1 zmluvy vo výške 0,04 % denne: - zo sumy 945,41 eura od 31.03.2016 do zaplatenia. V súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka si žalobca popri nároku na zmluvné pokuty zo sumy omeškaných splátok uplatňuje aj úrok z omeškania vo výške podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. tak, aby výška zmluvnej pokuty a úroku z omeškania neprevyšovala priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa zákona č. 129/2010 Z.z. pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Žalobca si preto uplatňuje len časť zákonného úroku z omeškania vo výške 0,4 % p.a. zo sumy nesplatennej časti istiny úveru a úrokov. Výška úrokovej sadzby úroku z omeškania predstavuje rozdiel medzi sumou súčtu maximálnych prípustných sankcií podľa nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a sumou uplatňovaných zmluvných pokút. Vzhľadom na uvedené žalobca uplatňuje úrok z omeškania 0,4 % ročne zo sumy 945,41 eura od 31.03.2016 do zaplatenia. Pokiaľ úrok z omeškania a zmluvná

pokuta za omeškanie žalovanej so splácaním úveru spolu dosiahnu sumu poskytnutého úveru 1.500,- eur, žalobca odo dňa nasledujúceho po dosiahnutí tejto sumy uplatňuje len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 945,41 eura do zaplattenia. Žalobca zaslal žalovanej viacero písomných upomienok spolu s pokusom o zmier pred začatím rozhodcovského konania. Žalovaná nereagovala na výzvy žalobcu, ako to vyplýva z Karty klienta - evidencie žalobcu o úhrade splátok. Okrem písomných upomienok bola žalovaná opakovane vyzvaná na splnenie jeho povinností, a to formou zaslania krátkych textových správ (sms správy), resp. pri telefonickom príp. osobnom kontakte. Napriek tomu zo strany žalovanej nedošlo k splneniu jeho záväzkov. V nadväznosti na zaslanie Pokusu o zmier pred začatím súdneho konania svojím právnym zástupcom si žalobca uplatňuje voči žalovanej náhradu nákladov spočívajúcich v odmene za právnu službu poskytnutú v súvislosti s týmto písomným uplatnením nárokov voči žalovanej.

2. Žalovaná vo vyjadrení k podanej žalobe uviedla, že ako dlžník, podpísala a vyplnila body 1 až 5 žiadosti o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového typu /zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu ako jednostranného právneho úkonu/, ktorý bol písomným návrhom na uzavretie zmluvy dňa 04.03.2015. Následne zástupca žalobcu dňa 05.03. 2015 podpísal a vyplnil bod 6 uvedenej žiadosti (údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu) a vystavil oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré malo byť prijatím návrhu. Takto mala byť zmluva riadne uzavretá. Návrh na uzavretie zmluvy (žiadosť) a prijatie návrhu bod 6 a oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, nie sú totožné. Líšia sa čo sa týka údajov o RPMN pre úver. Návrh (žiadosť) obsahuje výšku RPMN 27,03% a údaj o schválení a oznámenie veriteľa o schválenom revolvingovom úvere údaj 26,87%. Podľa názoru žalovanej preto nedošlo k akceptácii návrhu, konkrétne žiadosti zo strany žalobcu. Zo strany žalobcu išlo o nový návrh, ktorý mal byť žalovanou ako dlžníkom písomne prijatý alebo odmietnutý podľa §44 Občianskeho zákonníka. Žalovaná ako dlžník však následne neurobila taký písomný úkon, z ktorého by vyplynulo, že by tento nový návrh žalobcu prijala. Teda z dôvodu neexistencie obsahovo zhodných písomných prejavov vôle zmluvných strán v časti údajov pre úver, fakticky z dôvodu nedodržania obligatórnej písomnej formy, je zmluva o spotrebiteľskom úvere neplatná podľa § 9 ods. 1 zákona č.129/2010 Z.z. a § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Keďže žalovaná považuje zmluvu za neplatnú, tak v zmysle § 451 v spojení s § 457 Občianskeho zákonníka je každý účastník zmluvy povinný vrátiť druhej strane všetko, čo podľa nej dostal. Žalobca, teda veriteľ poskytol žalovanej, teda dlžníkovi, finančné prostriedky vo výške 1.350,- eur. Žalovaná vzniesla námietku premlčania. Žalovaná zároveň považuje dohodu o poskytovaní služieb za neprijateľnú podmienku a jej dojednanie za nekalú obchodnú prax. Uvedené sa týka aj odpočítania poplatku za úver z fakticky poskytnutej sumy. Správne nemôže byť preto vypočítané ani RPMN. Zároveň si žalobca nesplnil povinnosť danú mu v ustanovení § 7 zákona 129/2010 Z.z, posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovanej splácať úver. Uvedené vyplýva z celého dokumentu predloženého žalobcom. Aj pre toto hrubé porušenie zákonných povinností nepatrí žalobcovi podľa názoru žalovanej uplatnený nárok.

3. Žalobca v replike uviedol, že otázka poplatku, jeho prípustnosti a prijateľnosti vo vzťahu k praxi a postupu žalobcu bola osobitne posúdená Národnou bankou Slovenska vo veci vedenej pod číslom OFS - 12322/2015. Zo záverov prijatých v danom konaní o.i. vyplýva, že „V danom prípade predstavuje poplatok za poskytnutie spotrebiteľského úveru (spolu s úrokom) plnenia za poskytnutie služby. (...) V nich je transparentným spôsobom uvedené, že „poplatok za poskytnutie úveru“ je súvisiacim nákladom pri poskytnutí spotrebiteľského úveru. Poplatok je takisto zreteľne uvedený v oboch žiadostiach o poskytnutie spotrebiteľského úveru revolvingového druhu/Zmluva o spotrebiteľskom úvere revolvingového druhu.“ Národná banka Slovenska prijala uvedený záver na základe kompetencie vyplývajúcej jej z ustanovenia § 1 ods. 3 písm. a), písm. c) zákona č. 747/2004 Z.z. o dohlade nad finančným trhom ako vrcholný orgán vykonávajúci dohľad nad činnosťou subjektov vykonávajúcich činnosť na základe zákona č. 129/2010 Z.z.. Poplatok za poskytnutie úveru je prípustný a dovolený. Z jeho označenia je nepochybné, za čo konkrétne sa uhrádza. Netýka sa žiadnej z činností uvádzaných v zákone ako vedenie, evidencia alebo správa spotrebiteľského úveru. Na rozdiel od pojmov vedenie, evidencia alebo správa úveru, ktoré sú do určitej miery vďaka svojej všeobecnosti viacvýznamové, v prípade poplatku za poskytnutie úveru je obsahovo presne a transparentne vyjadrené, za čo sa poplatok platí. Poplatok teda definuje svojím názvom (označením), za čo sa platí. Ide o platbu za takú činnosť, ktorá je aj v záujme spotrebiteľa (získanie peňažných prostriedkov). Platba (poplatok, odmena) za činnosť, ktorá je v záujme oboch účastníkov úverového vzťahu nie je slovenskému právnemu poriadku neznáma. Ust. § 499 Obchodného zákonníka upravuje dohodu o provízii za záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky. Ďalej uviedol, že Zmluva o revolvingovom úvere má písomnú formu. Všeobecne platí, že na to, aby nejaká zmluva vznikla, musí mať obligatórne náležitosti ustanovené

právnym poriadkom. Ak tieto dodržané nie sú, potom nedochádza k vzniku zmluvy. Ak však ide o iné ako obligatórne náležitosti (t.j. fakultatívne), potom absencia tých fakultatívnych dojednaní (či už pre ich neplatnosť, nedojednanie a pod.) má za následok len to, že takého dojednanie nie sú platné. Ich nedodržanie ale nemá za následok nevzniknutie zmluvy. Aj podľa právne teórie (napr. Fekete, I. : Občiansky zákonník. Komentár. EPOS 2007, str. 119) : Všetky právne úkony ku svojej platnosti vyžadujú podstatné zložky, t.j. také, bez ktorých by nešlo o právny úkon (essentialia negotii). Právny úkon okrem toho obsahuje / môže obsahovať aj pravidelné zložky (naturalia negotii), ktoré sa pravidelne vyskytujú pri každom právnom úkone. V prípade právnych úkonov sa z času na čas vyskytujú náhodné zložky (accidentalia negotii). Pravidelné a náhodné zložky právneho úkonu sú nepodstatnými zložkami právneho úkonu. Ich absencia nebráni tomu, aby išlo o platný právny úkon. Určenie podstatných zložiek právneho úkonu pre úverovú zmluvu vyplýva z § 493 Obchodného zákonníka. Podľa uvedeného ustanovenia Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Z bodu 5 (návrhu) a z bodu 6 (prijatia) vyplýva, že žalovaný požiadala o úver 1.500,- eur so splatnosťou 36 mesiacov, pri výške mesačnej splátky 87,24 eura. Z bodu 6 vyplýva schválenie úveru vo výške 1.500,- eur, pri splatnosti 36 mesiacov a pri výške splátek 87,24 eura. Z uvedeného vyplýva, že tvrdenia súdu o neuzavretí zmluvy v písomnej forme dôvodné nie sú. Návrh na uzavretie zmluvy, a rovnako prijatie návrhu na uzavretie zmluvy o úvere sa nachádzajú na tej istej listine. Rozdiel medzi uvedenými časťami je pritom v údají RPMN. Samotný údaj RPMN sa dohodnúť objektívne nedá (nedá sa teda navrhnúť, akceptovať a pod.), pričom táto skutočnosť vyplýva v prvom rade z právnej úpravy a tiež aj zo súdnej praxe. Ak má byť údaj o RPMN určený tak, že je vypočítaný na základe údajov platných v čase uzavretia zmluvy, potom to znamená, že pri jeho určení sa vychádza z údajov jestvujúcich v danom čase. Medzi tieto údaje patrí aj dátum prvého čerpania úveru (ktorý je známy v čase uzavretia zmluvy, nie v čase kedy sa podáva žiadosť o poskytnutie úveru). Zákonná úprava určenia RPMN teda nielen svojím textom (v podobe spojenia „vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere), ale aj spôsobom jeho určenia vychádza z toho, že nejde o údaj dohodnutý, ale určený presne stanoveným spôsobom. Ak by žalobca neurčil údaj RPMN schváleného úveru či revolvingu postupom podľa zákona č. 129/2010 Z.z., teda by tento údaj neurčil výpočtom podľa vzorca stanoveného zákonom v čase uzavretia zmluvy, ale by uviedol hodnotu zhodnú s „predpokladanou RPMN“ uvedenou hodnotou v bode 5 každej zmluvy, potom by porušil zákon č. 129/2010 Z.z. Porušenie by práve vyplývalo z toho, že by uviedol rovnakú RPMN ako údajne „navrhoval“ žalobca v zmluvnom vzťahu. Pretože v takom prípade by takto určená RPMN nebola vypočítanou podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Ďalej uviedol, že Dohoda o poskytovaní služieb je samostatným právnym úkonom, ktorého vznik nie je podmienkou pre vznik zmluvy o revolvingovom úvere, a teda v zmysle vyššie uvedeného má právnu povahu individuálneho dojednanie. posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver za požadovaných /navrhnutých podmienok je v rámci postupov a praxe žalobcu vykonávané zisťovaním a overovaním údajov o výške príjmov a výdavkov žalovaného, samotnom žalovanom (predloženie dokladu totožnosti) a tiež sa vykonáva preverenie v tzv. negatívnej databáze dlžníkov. obsahuje údaje o osobách porušujúcich svoje záväzky u iných poskytovateľov úverov a pôžičiek. Na základe takto zhromaždených údajov žalobca vykoná ich vyhodnotenie a na základe interne stanovených kritérií rozhodne o schválení / zamietnutí žiadosti. Zákonnou povinnosťou žiadateľa o úver je uvádzať pravdivé a úplné informácie. V zmysle §7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu platilo. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. V prípade zmluvy spotrebiteľskom úvere revolvingového typu číslo 8500106078 bola žiadosť o poskytnutie úveru predložená v marci 2015. Údaje, ktoré boli získané od žalovaného sa spísali do osobitného formuláru, tzv. Hodnotenie dlžníka. Správnosť a pravdivosť údajov získavaných od žalovanej bola potvrdená aj jeho podpisom. Získané údaje boli v rámci zákonných možností overené (v tomto prípade využitím údajov z databázy SOLUS). Výška deklarovaného príjmu v sume 947,04 eura bola riadne dokladovaná (potvrdením od SP o výške dôchodku). Ako výdavky boli oznámené žalovanou celkovo výdavky v sume 706,71 eura, a to suma 100,- eur na nevyhnutné výdavky, 140,- eur výživné na deti, 352,71 eura ostatné splátky pôžičiek / úverov, 70,- eur na výdavky spojené s bývaním (nájomné a inkaso), 17,- eur výdavky na dopravu, 17,- eur ostatné výdavky. Výška príjmov a výdavkov bola vyhodnotená so zameraním najmä na výšku tzv. voľných zdrojov zostávajúcich žalovanému po úhrade všetkých už jestvujúcich výdavkov. Tieto sa použili na pre posúdenie, či z takto zistených voľných zdrojov bude možné pre žalovaného uhradiť splátku na úhradu ním požadovaného úveru. Celková výška záväzkov

žalovanej bola spolu 706,71 eur, z čoho vyplývalo že voľné zdroje žalovanej (ako rozdiel medzi príjmom a výdavkami) predstavujú spolu sumu 240,33 eura. Nakoniec uviedol, že v predmetnej právnej veci využil svoje právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie splátok úveru na základe výzvy na plnenie s upozornením o možnosti zosplatenia úveru, označenej ako „Oznámenie o zosplatení“. V tom čase bola žalovaná v omeškaní s plnením najstaršej splátky 75 dní. V uvedenej výzve bola žalovaná v súlade s citovaným ustanovením §53 ods.9 Občianskeho zákonníka upozornená, že v prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti, čím žalovaná stratí výhodu splátok a celý dlh bude povinná zaplatiť naraz. Výzva bola žalovanej doručená dňa 15.3.2016. Žalovaná si ani po doručení výzvy podľa ustanovenia §53 ods.9 Občianskeho zákonníka nesplnila svoje záväzky riadne a včas, preto ku dňu 1.4.2016 vzniklo žalobcovi podľa §565 Občianskeho zákonníka právo domáhať sa splnenia celej pohľadávky žalovanou, a teda došlo k uplatneniu tzv. sankcie straty výhody splátok podľa článku 13.,ods. 13.1., písm. a) Zmluvných dojednaní predmetnej Zmluvy. Až okamihom zosplatenia celej pohľadávky vzniklo právo žalobcu domáhať sa splnenia žalovaného nároku, pretože do okamihu zosplatenia mohol žalobca žiadať žalovanú ako svojho dlžníka o zaplatenie len jednotlivých splátok úveru. Odo dňa 31.3.2016, kedy došlo k zosplateniu úveru podľa §565 Občianskeho zákonníka, vznikla možnosť a oprávnenie žalobcu žiadať žalovanú o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, a to odo dňa 1.4.2016 aj podaním žaloby o plnenie, prostredníctvom ktorej by sa domáhal splnenia žalovaného nároku. Od uvedeného dňa sa teda právo žalobcu mohlo vykonať po prvý raz a začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie žalovaného nároku pred súdom. Žaloba bola v predmetnej právnej veci podaná na príslušnom súde dňa 28.1.2019, teda v čase, kedy ešte všeobecná premlčacia doba plynula.

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

5. Žalobca uzatvoril so žalovanou dňa 05.03.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500106078.

6. V zmysle bodu 5 Zmluvy - Údaje o požadovanom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, dlžník žiada veriteľa o poskytnutie úveru 1.500,- eur pri splatnosti úveru v počte 36 splátok a mesačnej splátke 87,24 eura. Celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť predstavuje sumu 2.060,88 eura. Predpokladaná RPMN za úver je 27,03%, ročná úroková sadzba 17,77% a priemerná RPMN 34,42%.

7. V bode 6 Zmluvy - Údaje o schválenom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu, korešpondujú s údajmi v bode 5 Zmluvy - Údaje o požadovanom spotrebiteľskom úvere revolvingového typu okrem RPMN za úver, kde je uvedené 26,87% (bod 5 Zmluvy 27,03%).

8. Z oznámenia veriteľa o schválení úveru vyplýva, že prvá splátka bola splatná dňa 06.04.2015, nasledujúce splátky vždy 6. dňa v mesiaci a konečná splatnosť dňa 06.03.2018.

9. Listom zo dňa 18.02.2016 žalobca oznámil žalovanej, že k tomuto dňu je v omeškaní s úhradou splátok č. 9,10,11. Suma omeškaných splátok je spolu 248,96 eura. Aktuálne omeškanie na najstaršej splatnej splátke je 75 dní. V prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti a po splnení zmluvne dohodnutých podmienok si bude môcť uplatniť aj nároky na zmluvné sankcie. Stratí tým výhodu splátok a celý dlh bude povinný zaplatiť naraz. Ak tak neurobí bude oprávnený vymáhať celý dlh s príslušenstvom cestou súdneho prípadne rozhodcovského konania. List sa vrátil žalobcovi dňa 17.03.2016.

10. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

11. Podľa § 52 ods. 1,3,4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 01.01.2015 do 31.03.2015 (ďalej len ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 100 ods. 1, 2, 3 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremľujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremľujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

13. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

14. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

15. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

16. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

17. Posudzovaný právny vzťah strán je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver. Žalobca bol od uzavretia zmluvy v postavení dodávateľa a žalovaná v postavení spotrebiteľa, preto uvedený právny vzťah je v režime spotrebiteľského práva.

18. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabráňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva.

19. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Vzhľadom k tomu, že sa jedná o nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, súd v súlade s § 54a OZ ex offio skúmal, či nárok nie je premlčaný.

20. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaná uzatvorili dňa 05.03.2015 zmluvu, na základe ktorej mal byť žalovanej poskytnutý úver vo výške 1.500,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 36 pravidelných mesačných splátkach vo výške 87,24 eura. Keďže žalovaná úver riadne a včas nesplácala, žalobca oznámil žalovanej, že ku dňu 18.02.2016 je v omeškaní s úhradou splátok č. 9,10,11. Suma omeškaných splátok je spolu 248,96 eura. Aktuálne omeškanie na najstaršej splatnej splátke je 75 dní. V prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou ktorejkoľvek z uvedených splátok o viac ako tri mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia, stanú sa splatnými všetky záväzky zo zmluvy. List sa vrátil žalobcovi dňa 17.03.2016. Nakoľko žalovaná dlžnú sumu neuhradila úver sa stal predčasne splatným.

21. S poukazom na ustanovenie § 101 OZ, premlčacia doba je v danom prípade trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa ustálenej judikatúry pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodujúci objektívny okamih, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz. Všeobecne platí, že právo sa môže vykonať po prvý raz, ako náhle vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu; tento okamih nastáva splatnosťou dlhu, t. j. dňom, kedy mal dlžník povinnosť prvýkrát splniť dlh. Tento

deň je potom dňom začiatku plynutia premlčacej doby, podľa § 101 OZ. V prejednávanej veci žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 18.02.2016, ktorý sa vrátil žalobcovi dňa 17.03.2016, pričom uplynutím 15 dní od doručenia (fikcie) sa stal splatným celý dlh vyplývajúci z uzavretej zmluvy a dňom nasledujúcim si mohol žalobca uplatniť právo na zaplatenie dlžnej sumy žalobou na súde. V zmysle § 103 druhej vety OZ ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehota na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 OZ povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 OZ) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta OZ), v danom prípade splátky splatnej dňa 06.12.2015 (splátka č. 9 - prvá splátka splatná dňa 06.04.2015 a nasledujúce splátky vždy 6. dňa v mesiaci). Súd teda zastáva názor, že v danom prípade premlčacia doba začala plynúť odo dňa splatnosti splátky splatnej dňa 06.12.2015. Vychádzal z ust. § 565 OZ v spojení s §53 ods. 9 OZ, pričom vzal do úvahy skutočnosť, že žalobca upozornil žalovanú na možnosť zosplatnenia úveru listom zo dňa 18.02.2016, kedy bola v omeškaní s úhradou splátky č. 9 (v sume 74,48 eura), č. 10 (87,24 eura) a č. 11 (87,24 eura). Keďže žalovaná dlžné splátky neuhradila úver sa stal predčasne splatným. Na tomto základe súd usúdil, že podľa § 103 OZ začala plynúť premlčacia doba dňom nasledujúcim po splatnosti splátky splatnej dňa 06.12.2015, t.j. 07.12.2015 a nárok sa premlčal dňa 07.12.2018. Žalobca podal žalobu na súd až dňa 04.02.2019, teda po márnom uplynutí zákonom stanovenej 3 ročnej premlčacej doby. Obdobným spôsobom posúdil plynutie premlčacej doby aj napríklad Krajský súd v Prešove v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 22Co/161/2018, zo dňa 17.4.2019, sp. zn. 2Co/148/2018, zo dňa 28.6.2018, sp. zn. 6Co/26/2017, Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí zo dňa 13.9.2018, sp. zn. 16Co/95/2018, zo dňa 18.10.2018, sp. zn. 16Co/34/2018, Krajský súd v Trnave v rozhodnutí zo dňa 23.10.2018, sp. zn. 26Co/276/2017, zo dňa 27.2.2018, sp. zn. 27Co/315/2017, zo dňa 26.3.2018, sp. zn. 26Co/176/2017, Krajský súd v Žiline v rozhodnutí zo dňa 26.3.2019, sp. zn. 11Co/59/2019. V danom prípade k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nepochybne došlo pre nezaplatenie splátky splatnej 06.12.2015 (splátka č. 9), a preto je nárok premlčaný a takýto nárok v zmysle § 54a OZ nie je možné vymáhať. Taktiež žalobkyňa vzniesla námietku premlčania, a preto súdu nezostávalo nič iné ako žalobu veriteľa, ktorou sa domáhal premlčaného práva, zamietnuť.

23. O trovách strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalovaná mala v konaní plný úspech, a preto jej súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku. Existencia dôvodov pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania nebola tvrdená a v zmysle § 257 CSP ani zo spisu nevyplývala.

24. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 03.10.2019 síce uvádza, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti došlo pre nezaplatenie splátky č. 14, uvedené je však v rozpore s podanou žalobou, oznámením o zosplatnení a prehľadom úhrad (č.l. 13), z ktorého jednoznačne vyplýva, že žalovaná bola v omeškaní zo splátkou č. 9 vo výške 74,48 eura (dňa 30.12.2015 uhradila sumu 100,- eur, čo predstavuje splátku č. 8 a časť splátky č. 9 vo výške 12,76 eura). K úhrade sumy 50,- eur došlo až po zosplatnení dňa 13.7.2016.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).